

**MINISTRY OF HIGHER EDUCATION,
SCIENCE AND INNOVATIONS OF THE
REPUBLIC OF UZBEKISTAN**

BUKHARA STATE UNIVERSITY

**“ISSUES AND CHALLENGES OF MODERN
LINGUISTICS IN NEW UZBEKISTAN:
LINGUOCULTUROLOGICAL,
PRAGMALINGUISTIC,
NEUROPSYCHOLINGUISTIC AND
LINGUOFOLKLORISTIC APPROACHES”**

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC &
THEORETICAL CONFERENCE**

PKP|INDEX

BUKHARA -2024

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM,
FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

**“YANGI O‘ZBEKISTON TILSHUNOSLIGIDA
LINGVOKULTUROLOGIYA, PRAGMALINGVISTIKA,
NEYROPSIXOLINGVISTIKA VA LINGVOFOLKLORISTIKA
SOHALARINING DOLZARB MUAMMOLARI”**

(Filologiya fanlari doktori, professor R.R. Bobokalonov tavalludining 65 yilligiga bag‘ishlanadi)

**XALQARO ILMIY-NAZARIY ANJUMAN
MATERIALLAR TO‘PLAMI**

©Buxoro davlat universiteti
©Fransuz filologiyasi kafedrası

Buxoro-2024

UO'K 81'373

81.1-3

G 13

Yangi O'zbekiston tilshunosligida lingvokulturologiya, pragmalingvistika, neyropsixolingvistika va lingvofolkloristika sohalarining dolzarb muammolari (Filologiya fanlari doktori, professor R.R.Bobokalonov tavalludining 65 yilligiga bag'ishlanadi): maqola va tezislarni to'plam, to'plovchi hamda nashrga tayyorlovchilar: O.O.Bobokalonov, N.B.Kuldasheva, N.N.Abdullayeva; Buxoro; "Durdona" nashriyoti, 2024 yil, 856 bet.

KBK 81.1-3

❖ Filologiya fanlari doktori (DSc), professor **R.R. Bobokalonov** umumiy tahriri asosida

Bosh muharrir:

O.O. Bobokalonov, f.f.f.d. (PhD), dotsent

Mas'ul muharrirlar:

M.H.Xamidova, f.f.f.d. (PhD), dotsent

M.M.Jo'rayeva, f.f.f.d. (PhD), dotsent

D.B.Narzullayeva, Fransuz filologiyasi kafedrasini tadqiqotchisi

Texnik muharrirlar:

B.Q.Akramov, Fransuz filologiyasi kafedrasini tadqiqotchisi

R.O.Bobokalonov, Fakultetlararo chet tillar kafedrasini tadqiqotchisi

S.T.Temirov, Fransuz filologiyasi kafedrasini ilmiy-texnik assistenti

Tahririyat manzili:

Buxoro davlat universiteti, M.Iqbol ko'chasi 11-uy

Tashkiliy qo'mita manzili:	Tashkiliy qo'mita mas'uli:
Buxoro davlat universiteti	Fransuz filologiyasi kafedrasini mudiri
Buxoro shahar	Bobokalonov Odilshoh Ostionovich
M.Iqbol ko'chasi 11-uy.	Tel: (+998) 91 242-33-32
Tel: (+998) 65 221-29-14	(+998) 97 304-33-32
Fax: 8(365) 221-27-07	Telegram ID: @OdilshohOstionovich
Elektron pochta manzili:	Elektron pochta manzili:
buxdu_rektor@buxdu.uz	o.o.bobokalonov@buxdu.uz

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2024 yil 20-martdagi 76-son farmoyishining 1-ilovasi "2024 yilda xalqaro miqyosida o'tkaziladigan ilmiy va ilmiy-texnik tadbirlar rejasi"ga ko'ra anjuman o'tkazildi va chop etildi

ISBN 978-9943-6197-4-6

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi Buxoro davlat universiteti tomonidan *"Yangi O'zbekiston tilshunosligida lingvokulturologiya, pragmlingvistika, neyropsixolingvistika va lingvofolkloristika sohalarining dolzarb muammolari"* mavzusidagi xalqaro ilmiy-nazariy anjuman 2024-yil 16-17-aprel kunlari o'tkazildi. Mazkur Xalqaro anjumanimizda Oliy o'quv yurtlari hamda ilmiy-tekshirish instituti olimlari, yetuk mutaxassislar, stajyor-tadqiqotchi-izlanuvchilar, talabalar, xorijiy mamlakat olimlari ishtirok etishdi.

Anjuman maqsadi tilshunoslik, lingvomadaniyatshunoslik, pragmlingvistika, neyropsixolingvistika va lingvofolkloristika sohalaridagi taniqli tadqiqotchilar va mutaxassislarni birlashtirgan yuqori darajadagi akademik almashinuvlar ta'minlashdan iborat.

Anjumanda muhokama qilingan yo'nalishlar va sohalar:

❖ TILSHUNOSLIK

- ❖ Nazariy tilshunoslik
- ❖ Amaliy tilshunoslik
- ❖ Qiyosiy tilshunoslik
- ❖ Chog'ishtirma tilshunoslik
- ❖ Umumiy tilshunoslik
- ❖ Matn tilshunosligi
- ❖ Zamonaviy tilshunoslik
- ❖ Tarixiy tilshunoslik

❖ ADABIYOTSHUNOSLIK

- ❖ Lingvofolkloristika
- ❖ Lingvopoetika

❖ TIL VA PEDAGOGIK TA'LIM

- ❖ Pedagogika
- ❖ Didaktika

- ❖ Lingvomadaniyatshunoslik
- ❖ Psixolingvistika
- ❖ Neyrolingvistika
- ❖ Neyropsixolingvistika
- ❖ Pragmlingvistika
- ❖ Etnolingvistika
- ❖ Sotsiolingvistika
- ❖ Kognitiv lingvistika

- ❖ Lingvostilistika
- ❖ Narratologiya

- ❖ Metodologiya
- ❖ Metodika

Ilmiy-nazariy anjuman quyidagi sho'balarda ish olib bordi:

1-SHO'BA. ZAMONAVIY TILSHUNOSLIK VA LINGVOMADANIYATSHUNOSLIK MASALALARI:

O'zbek va xorijiy tillar muhitida vujudga kelgan zamonaviy til yo'nalishlari, sintaktik va semantik rivojlanishlarni chuqur tahlil qilish hamda til va madaniyatni o'zida mujassamlashtiruvchi ilg'or tilshunoslikning dolzarb muammolari tadqiqi yoritiladi.

2-SHO'BA. NEYROPSIXOLINGVISTIKA VA PRAGMALINGVISTIKA DOIRASIDAGI ILMIY IZLANISHLAR:

Tilshunoslikning turli ijtimoiy-madaniy sharoitlarida tilning pragmatik qo'llanilishiga oid tadqiqotlar hamda Yangi O'zbekistonga xos bo'lgan lingvistik jihatlar va neyropsixologik faoliyati o'rtasidagi aloqalarni o'rganishga urg'u beriladi.

3-SHO'BA. ZAMONAVIY ADABIYOTSHUNOSLIK VA LINGVOFOLKLORISTIKA TADQIQOTLARI:

O'zbek xalq og'zaki ijodi va jahon folklorida ildiz otgan til an'alarini tekshirish, ayniqsa, og'zaki rivoyatlarga va lingvistik avloddan avlodga o'tishga jihatlariga e'tibor qaratiladi.

4-SHO'BA. TIL VA TA'LIM:

Tilshunoslik, filologiya va barcha ta'lim sohalari oldida turgan farqli va mushtarak ilmlarni tadqiq etishga asosiy urg'u beriladi.

MINISTRY OF HIGHER EDUCATION, SCIENCE AND INNOVATIONS OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN
BUKHARA STATE UNIVERSITY
FRENCH PHILOLOGY DEPARTMENT

**“Issues and challenges of modern linguistics in new Uzbekistan:
Linguoculturological, pragmalinguistic, neuropsycholinguistic
and linguofolkloristic approaches”**

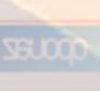
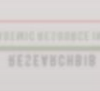
**INTERNATIONAL SCIENTIFIC & THEORETICAL
CONFERENCE**

April 16-17, 2024
Bukhara

Participating Higher Education Institutions countries

Uzbekistan, France, Great Britain, Russia, China, Cameroon, Germany,
Italy, Spain, Belgium, South Korea, Kazakhstan, Tajikistan, Kyrgyzstan

**BUXORO DAVLAT
PEDAGOGIKA
INSTITUTI**

<i>Nishonov P.P.</i> Rus va slavyan antroponimlarining milliy – madaniy qirralari.....	169
<i>Sanoqulov J.X.</i> Zamonaviy tilshunoslik multimadaniy muhitining fransuz nutqidagi ta’sir ko’lami.....	173
<i>Sanakulov H.Kh.</i> Évolution sémantique des termes psychologiques en français au cours des dernières décennies.....	181
<i>Sayfullayev B.N. & Abdusalomova M.A.</i> O‘zbek va fransuz tillarida so‘roq gaplarning yasalishi va o‘zlashtirmalik xossalari.....	190
<i>Sayfullayev B.N. & Isroilova X.N.</i> O‘zbek va fransuz tillari ot so‘z birikmali gap va o‘zlashtirmalik xossalari....	194
<i>Sayfullayeva R.R.</i> Milliy tilimizni yuksaltirish davri	199
<i>Sodiqov M.S.</i> Fransuz va o‘zbek tillarida tejamkorlik va ortiqchalikning ifodalanishi.....	204
<i>Tairova M.Kh. & Hakimov B.S.</i> Caractéristiques sémantiques des termes pharmaceutiques en langues russe et français.....	208
<i>Teshaeva D.</i> Linguistic and cultural challenges in the field of linguoculturology in contemporary Uzbekistan.....	213
<i>To‘yboeva Sh. R. & Normurotova F.O‘.</i> Qiyosiy tillar kesimida ko‘plik kategoriyasining badiiy kontekstda namoyon bo‘lishi.....	216
<i>Turgunbaeva G.T.</i> Analyzing gastronomic tourism terms and conditions.....	222
<i>Умурзакова III.Г.</i> Направления современной лингвистики: язык и культура.....	228
<i>Usmonova N.S.</i> Fransuz an’alarida “Vodiy nilufari - le muguet de mai”ning madaniy-tarixiy timsoli.....	232
<i>Valieva N.Z</i> Linguocultureme as a fundamental concept in Linguoculturology (on the material of English, Russian and Uzbek languages).....	237
<i>Xolova Sh.D. & Rahmatova M.H.</i> Salbiy emotiv frazemalar tarjimasida lingvomadaniy xususiyatlar.....	241
<i>Xusinova Sh.X.</i> Sociocultural significance and communicative function of nicknames in the English language...245	245
<i>Yakubov J.A.</i> Ayollar nutqidagi “va’da berish” leksemasi tarjimada ifodalanishining funksional semantik xususiyatlari	250
<i>Yang Bai (Ян Бай)</i> Анализ национально-культурных особенностей фразеологизмов с компонентом-лошадью в китайском языке.....	255
<i>Yaxshiboev M.D.</i> Siyosiy lingvistikaning rivojlanish bosqichlari.....	261
<i>Zokirova D.M., Djumabaeva M.A. & Salimova M.S.</i> Cognitive linguistics and Concept.....	266
<i>O‘rinboyeva G.D.</i> Turli tizimli tillarda so‘z fonologik strukturasi xususiyatlari qiyosiy tadqiqi (ingliz va o‘zbek tillari misolida).....	273
2-SHO‘BA. NEYROPSIXOLINGVISTIKA VA PRAGMALINGVISTIKA DOIRASIDAGI ILMIY IZLANISHLAR.....	279
<i>Akramov B.Q. & Abdullayeva A.U.</i> Interprétation sociale du lexique français des marchés et des processus commerciaux.....	280
<i>Akramov B.Q. & Muhidov A.Sh.</i> Caractéristiques étymologiques de la terminologie commerciale en français.....	287
<i>Adizova O.I. & Gulyamova R.K.</i> Fransuz tilida “fidélité” (sadoqat) termini ishtirokidagi iboralarning leksik-semantik tahlili.....	294
<i>Adizova O.I. & Rahmatova Z.M.</i> Fransuz tilida sifatlarning grammatik kategoriyalari.....	300
<i>Alimova S.S.</i> Murojaat shakli sifatida qo‘llaniluvchi turdosh otlarning pragmatik aspekti.....	305

O'ZBEK VA FRANSUZ TILLARIDA SO'ROQ GAPLARINING YASALISHI VA O'ZLASHTIRMALIK XOSSALARI

 Buxoro, O'zbekiston

Sayfullayev Baxshillo Nematulloyevich

Mustaqil tadqiqotchi, fransuz tili o'qituvchi

Fransuz filologiyasi kafedrası

Xorijiy tillar fakulteti

Buxoro davlat universiteti

✉ b.n.sayfullayev@buxdu.uz

 <https://scholar.google.com/citations?user=DTm420UAAAAJ&hl=fr&oi=ao>

Isroilova Xurshida Nafiddin qizi

Filologiya va tillarni o'qitish (fransuz tili)

ta'lim yo'nalishi 4-bosqich talabasi

Xorijiy tillar fakulteti

Buxoro davlat universiteti

Annotatsiya: Ushbu maqolada o'zbek va fransuz tillarida ot so'z birikmali gaplar va o'zga nutqning ifoda turlariga e'tibor qaratilgan. Maqolada o'zlashtirma gap tushunchasi hamda o'zbek va fransuz tillaridagi ot so'z birikmali gaplar misol asosida taqqoslanadi. Shuningdek, o'zlashtirma gapning ko'chirma gaplarga nisbatan afzalliklari oydinlashtirilgan.

Kalit so'zlar: ot so'z birikmali gap, o'zlashtirma gap, ko'chirma gap, nutq fe'llari, o'zbek va fransuz tillari.

Аннотация: В данной статье уделено внимание именноименным словосочетаниям в узбекском и французском языках и типам выражений в иностранной речи. В статье на примере сравнивается понятие притяжательного предложения и предложения с именными словосочетаниями в узбекском и французском языках. Также выясняются преимущества притяжательных предложений по сравнению с производными предложениями.

Ключевые слова: существительные, заимствования, отрывные предложения, узбекский, французский.

Abstract: This article analyzes noun phrases in Uzbek and French and their characteristic features of possessive sentences. The article identifies the concept of the possessive clause, their difference from the possessive clause, and compares the noun compound clause in Uzbek and French on an example basis. Also, the advantages of possessive propositions over possessive propositions are clarified.

Keywords: noun compound sentences, possessive sentences, extract sentences, Uzbek, French.

Kirish

Tilshunos olimlar soʻz birikmasi predmet, harakat birligi va hokazolarni ifodalash qobiliyatiga ega boʻlgan, yagona murakkab maʼnolarni ifodalaydigan, sintaktik jihatdan tashkil topgan va semantik tomondan bir butun hisoblangan ikki mustaqil soʻzning birikuvi deya taʼrif beradilar [1, 85].

Ot soʻz birikmali gaplar hamda oʻzlashtirma gaplar har qanday tilda muhim ahamiyat kasb etadi. Ular orqali nutqda aniqlik va ifodalilikka erishish mumkin. Shu bilan birga, boshqa odamlarning fikrlarini oʻz nutqiga singdirish imkoniyati paydo boʻladi.

Koʻchirma nutqda oʻzganing nutqi shakl va mazmun jihatdan oʻzgartirilmay tinglovchiga yetkaziladi. Soʻzlovchining nutqini soʻzma-soʻz berishning zarurati boʻlmagan paytda oʻzlashtirma gap qoʻllaniladi. Baʼzan oʻzganing gapi koʻchirma gap bilan oʻzlashtirma gap oraligʻida boʻladi. Bunda oʻzganing fikri muallif gapisiz-soʻzlovchining ishtirokisiz bayon qilinadi, yaʼni muallif koʻchirma gapdagi soʻzlovchi vazifasini bajaradi. Shuning uchun bunday gaplar oʻziniki boʻlmagan koʻchirma gap hisoblanadi [2. 152].

Oʻzlashtirma gaplar koʻchirma gaplar kabi boshqa odamlar fikrlarini ifodalash uchun ishlatilsa-da, ammo ular orasida farqlar mavjud. Bu farqlarni aniqlash orqali oʻzlashtirma gaplardan unumli foydalanish imkoniyati yaratiladi.

Ushbu maqolada oʻzbek va fransuz tillaridagi ot soʻz birikmali gaplar hamda oʻzlashtirma gaplarning oʻziga xos xususiyatlari tahlil qilinib, ular oʻrtasidagi farqlar aniqlanadi.

Metod va adabiyotlar tahlili

Kommunikativ maqsad kategoriyasining muhim yoʻnalishlaridan biri boʻlmish oʻzga nutq hodisasi zamonaviy tilshunoslikda oʻz oʻrniga ega yoʻnalishlardan biridir. Tadqiqotda tavsifiy va qiyosiy usullardan foydalanildi. Oʻzbek va fransuz tilida ot soʻz birikmali gap hamda oʻzlashtirma gaplar misollar asosida tavsiflash mumkin.

Oʻzga nutq 3 turga boʻlingan holda, kommunikatsiya hodisasi sifatida shakllanadi. Bular:

Koʻchirma nutq (le discours direct).

Oʻzlashtirma nutq (le discours indirect).

Oʻziniki boʻlmagan koʻchirma nutq (le discours indirect libre). (3,65)

Oʻzganing nutqi oʻzgarishsiz, soʻzma-soʻz bayon qilinish hodisasi koʻchirma nutq (le discours direct) boʻlib, quyidagi ifoda usullari orqali amalga oshiriladi:

a) nutq feʼli (dire–aytmoq, demander–soʻramoq, interPELLER–murojaat qilmoq, sʼécrier–hayqirmoq, baqirmoq va hokazo) ikki nuqta va tirelardan foydalanish orqali.

La fillette le reconnut et sʼécria:

–Vous êtes mon médecin !

– *En effet.*

– *Papa travaille dans son atelier. Il vous attend.*

Tout en le suivant à l'intérieur de la maison, Martina remarqua immédiatement sa démarche étrange.

Misoldan ko‘rinadiki, muallif nutqi ko‘chirma nutqdan oldin kelganda nutq fe‘lini tejash va ko‘chirma gaplarda ifodalangan turli xil emotsional holatlarni to‘g‘ri va tushunarli ifodalash maqsadida muallif va ko‘chirma nutq ikki nuqta orqali ajratilgan va vertikal tartibda har bir ko‘chirma nutq oldidan tire belgisi qo‘llanilgan;

b) ko‘chirma gap nutq fe‘li va ikki nuqta (:) bilan kiritilmasdan ham matnda kelishi mumkin. Bunday holda muallif nutqi ko‘chirma nutqdan keyin keladi va ular orasida hech qanday ajratuvchi belgi qo‘yilmaydi:

Que fabriquez-vous ici? demanda le surveillant.

– *Je viens voir ma mère, elle travaille ici, répondit le jeune fils.*

– *Vous n’avez pas l’autorisation. Allez-vous-en!*

– *Monsieur, je vous en prie, c’est une urgence!*

Yuqoridagi holatda ko‘chirma nutq so‘roq yoki undov gap bo‘lmasa, muallif va ko‘chirma nutq orasida vergul qo‘yiladi.

– *Vous serez sans doute obligés de vous soumettre à ces règlements, affirma Louis*

Natijalar va muhokama

O‘zbek tilida ot so‘z birikmali gaplar tarkibida ot turkumidagi so‘zlar muhim o‘rin tutadi. Ana shunday birikmalar asosida murakkabroq gaplar, jumladan o‘zlashtirma gaplar yuzaga keladi.

Masalan:

Bobom dedi: *"Har kuni non yeganingni bil"*.

Bu ko‘chirma gapni o‘zlashtirma gap ko‘rinishiga keltirsak:

Bobom har kuni non yeganingni bilish kerakligini aytdi.

Ko‘rish mumkinki, ko‘chirma gapdagi ikki gap (bobom dedi va har kuni non yeganingni bil) bitta murakkab birikmada ifodalangan.

Fransuz tilida ham xuddi shunday holat kuzatiladi. Masalan:

Mon grand-père a dit: «Tu dois savoir qui te donne du pain chaque jour.»

Ushbu ko‘chirma gapni ham o‘zlashtirma gap tarzida ifodalash mumkin:

Mon grand-père m’a dit que je devais savoir qui me donnait du pain chaque jour.

Fransuz tilida o‘zlashtirma nutqda zamon, payt ravishlari bilan bir qatorda shaxs moslashuvi ham mavjud bo‘lib quyidagicha tavsiflanadi:

Je=>il,elle: Il m’a dit qu’il/elle était là.

Tu=>je: Il m’a dit que je viendrais aussi.

Vous=>nous: Il m’a dit que nous viendrions.

Nous=>ils: Il m’a dit qu’ils seraient là.

Votre=>notre/mon: Il m’a dit qu’il n’avait plus mon livre.

Vos=>nos/mes: Il m'a dit qu'il n'avait plusnos/meslivres.

Ma=>sa: Il m'a dit qu'il était danssavoiture.

Ton=>mon:Il m'a dit qu'il régleraitmonproblème.

A toi=>le mien: Il m'a dit que ce pull étaitle mien.

A moi=>à lui: Il m'a dit que ce chat n'était pasà lui.

Ce=> ce..là

Fransuz tilidagi payt ravishlarining o'zlashtirma nutqdagi bu o'zgarishlari o'zbek tiliga xos emas.

Ko'rinib turibdiki, ikkala til uchun ham o'zlashtirma gaplarda ko'chirma gapdagi fikr saqlanib qoladi, ammo uning shakli o'zgaradi.

O'zlashtirma gaplar, ko'chirma gaplarga nisbatan quyidagi afzalliklarga ega:

- Gapning shakli soddalashadi, tushunish osonlashadi;
- Asar matnining uzviyligi oshadi;
- Muallifning shaxsiy munosabati ifodalanadi.

Xulosa qilib aytganda, o'zlashtirma gaplar ko'chirma gaplarni o'zlashtirib, matn tarkibiga singdirish imkonini beradi. Natijada, badiiy asar yoxud ilmiy maqolalarda boshqa manbalar fikrlaridan oson foydalanish imkoniyati paydo bo'ladi.

Tahlil

O'zbek va fransuz tillaridagi ot so'z birikmali gaplar hamda o'zlashtirma gaplarning qiyosiy tahlili quyidagicha:

1. Ot so'z birikmali gaplar ikkala til uchun ham xos bo'lib, ularning asosiy vazifasi narsalarni ifodalashdan iborat. Masalan, o'zbek tilida *"yog'och stol"*, fransuz tilida *"table en bois"* kabi birikmalarga asoslangan sodda gaplar shular jumlasidandir.

2. O'zbek tilida ot so'z birikmalari aniqlanmish, aniqlanuvchi tartibida joylashadi. Ya'ni dastlab narsalarning xususiyati, keyin o'zi keltiriladi. Fransuz tilida esa ikki xil tarzda namoyon bôladi. Bunda belle robe, petit garçon oldin narsaning xususiyati keyin narsa oti kelgan, un enfant intelligent, un chemise rouge bunda oldin narsa oti keyin esa uning xususiyati kelgan.

3. Boshqa tillar singari, fransuz tilida ham o'zga nutqni ifoda etishda har bir uslub o'ziga xos xusu-siyatga ega. Quyidagi misollarda ularning farqli jihatlarini ko'rishimiz mumkin:

Ko'chirma nutqda: «Non! Je ne partirai pas d'ici, demain!»

O'zlashtirma nutqda: Elle lui dit qu'elle ne partirait pas de là, le lendemain.

O'ziniki bo'lmagan ko'chirma nutqda: Elle se fâcha. Non! Elle ne partirait pas de là, le lendemain!

4. O'zbek tilidagi o'zlashtirma gaplar oddiyroq tuzilishga ega bo'lsa, fransuzchalaridagi murakkabroq bo'ladi. Chunki fransuz tilida shakllar, zamonlar haqida qat'iy talablar mavjud.

5. Umuman olganda, har ikkala til uchun ham o'zlashtirma gaplardan foydalanish matnni yaxlitlashtirishga xizmat qiladi. Biroq ayrim jihatlari bilan farqlanadi. zero, har bir tilning o'z qonuniyatlari mavjudki, o'zlashtirish jarayonida ular hisobga olinadi.

Ushbu qisqacha tahlil o'zbek va fransuz tillaridagi ot so'z birikmali hamda o'zlashtirma gaplarga oid umumiy hamda farqli jihatlarni ko'rsatib berdi.

Xulosa

O'zlashtirma gaplar o'ziga xos gap turini tashkil qiladi. Ular orqali ko'chirma fikrlarni osonroq ifodalash imkoniyati paydo bo'ladi. O'zbek va fransuz tillari misolida ot so'z birikmali gaplar va o'zlashtirma gaplar ko'rib chiqildi. Aniqlandiki, har ikkala tilda ham o'zlashtirma gaplardan foydalanish afzalliklari mavjud. Zero, bunday gaplar orqali matnni soddalashtirish, undagi fikrlarning uzviyligini oshirish mumkin. O'zbek tilidagi o'zlashtirma gaplar oddiyroq tuzilishga ega bo'lsa, fransuzchalaridagi murakkabroq bo'ladi. Chunki fransuz tilida shakllar, zamonlar haqida qat'iy talablar mavjud. Umuman olganda, har ikkala til uchun ham o'zlashtirma gaplardan foydalanish matnni yaxlitlashtirishga xizmat qiladi. Biroq ayrim jihatlari bilan farqlanadi. zero, har bir tilning o'z qonuniyatlari mavjudki, o'zlashtirish jarayonida ular hisobga olinadi. O'zlashtirma gaplar haqidagi tadqiqotlarni chuqurlashtirish maqsadga muvofiqdir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Toshnazarova D., Ibragimova A. So'z birikmalari ta'rifiga yangicha yondashuv. Til va adabiyot ta'limi jurnali, 4-son. – Toshkent, 2020.
2. Sayfullayev, Bakhshillo. "Fransuz tilida o'zga nutq va uning ifoda usullari." Центр научных публикаций (buxdu. uz) 31.31 (2023).
3. Sayfullayev, Baxshillo, and Gulhayo Saidova. "Discours direct en français et ses modes d'utilisation." International Bulletin of Applied Science and Technology 3.3 (2023): 622-624.
4. Sayfullayev B. Noqardosh tillarda o'zlashtirmalik. "o'zbek va fransuz tillari misolida. центр научных публикаций (buxdu. uz), 2023."
5. Nematulloyevich, Sayfullayev Baxshillo. "Le discours rapporté et ses modes d'utilisation (sur l'exemple de l'ouzbek et du français)." *International conference on modern development of pedagogy and linguistics*. Vol. 1. No. 1. 2024.
6. Abdurahmonov G'.A., Shoabdurahmonov Sh.Sh., Ho'jayev A.R. O'zbek tili grammatikasi.2-jild. Sintaksis. O'zbekiston "Fan" nashriyoti. Toshkent-1976.
7. Маллина Л. Е., Андрейчикова Л. П., Турниёзов Ў. Француз тили грамматикаси (Морфология, синтаксис). – Тошкент: Ўқитувчи, 1978. – 280 б.
8. G'ulomov A.G', Asqarova M.A. Hozirgi o'zbek adabiy tili "O'qituvchi" nashriyoti. Toshkent-1965.